

Prekenverkstedet



<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

5.søndag i treenigheten - søndag 14. juli 2019

Prekentekest: Matt 18,12-18

Lesetekst I: Jer 6,16-19

Lesetekst II: Gal 1,6-9

På ville veier?

Innledning

Midt i ferietida kommer den treenige Gud gjennom kirkens tekstvalg med en innstendig oppfordring om å holde seg på rett vei! I ferien søker vi avveksling, nye og spennende opplevelser, men også møte med gamle venner og våre røtter. Gjennom media og i møte med fremmede stilles vi stadig overfor nye impulser og ideer. Hvor går veien videre?

Teksten

Jesus nærmer seg slutten av sin gjerning og har allerede to ganger fortalt at han skal lide og dø og stå opp igjen, og i begynnelsen av neste kapittel forteller Matteus at han forlater Galilea for å dra til Judea. Kap. 18 inndeles gjerne i fem avsnitt, og alle er på ulike måter knyttet til det himmelriket som nå er kommet nær (4,17). Prekentekesten tar for seg to av disse avsnittene, som står helt selvstendige: en sauebonde, med hjerte for den ene som kom på avveier, og om framgangsmåten når en medkristen synder. Felles er at både sauen og den medkristne er på ville veier.

Å la seg lede

Gjeter-motivet er vesentlig i Jesu forkynnelse, slik det også er hos flere av profetene. Jesus er gjeteren, som Far sendte til verden for å føre sauene på den rette veien, til sannheten og til livet. Men han kaller også sine medarbeidere til å være gjeterne. «Fø lammene mine, vakt sauene mine!» var oppgaven ikke bare Peter fikk, men alle som han kalte til tjeneste. Dette har opp gjennom historien ikke vært noe problem, men snarere selvsagt både i kirken og samfunnet forøvrig. Noen måtte ha ansvar og ta ledelse, andre måtte la seg lede. Ledere ble utpekt eller født til det, sjelden eller aldri valgt.

Individualisme

I dag er dette tilsynelatende helt anderledels. Enhver skal være sin egen lykkes smed, realisere seg selv og finne sin egen vei å gå og vite hva som er rett og galt. Individualisme, og derfor toleranse, er honnør-ord som verdsettes høgt.

Jesus viser oss derimot at vi ikke har noe medfødt kompass som automatisk gir oss den rette kurs, og bibelen er konsekvent fra først til sist: «Alle har vendt seg bort, alle er som en fordervet» (Salme 14,3), for «vi gikk oss alle vill som sauer, hver tok sin egen vei» (Jes 53,6) Paulus siterer skriften i Rom 3,10 og sier: «Det finnes ikke én som er rettferdig, ikke en eneste».

Fortapt

Er det vanskelig å akseptere at Gud vil lede oss, er det ikke lettere å godta at vi alle er hjelpeløst fortapt! Han som er far til alle, vil at alle skal få samme sjanse. Derfor sendte han den gode gjeteren, som alt hadde skaffet seg en stor flokk, ut for å hente *den ene* som var kommet på avveier. På avveier er også de kommet, som gjør en synd. De bommer på målet, og når ikke fram til bestemmelsesstedet. På samme måte som for sauer, kan villfarelsen skyldes både forlokkende forførelser og skremmende forfølgelser. Og skulle det da ikke settes inn en redningsaksjon?

Her er det er stor utfordring: Hvordan skal jeg som også har syndet, kunne gå til min medkristne bror og/eller søster og stille dem til ansvar?

Medkristent ansvar

Matteus bruker i v 15 (og i 21 og 35) et kjønnsnøytralt begrep, *adelphos (bror)*, som er rimelig å forstå som en medkristen. Bibelen 2011 tar med «mot deg» i v 15 mens det var utelatt i Bibelen 1978/85 og i NIV. Det gir to ulike meninger - for i det første valget dreier det seg om et personlig anliggende og i det andre gjelder det synd generelt. Men utfra hele sammenhengen dette står i, er det rimelig å se på dette som forhold innad i menigheten. Og her bygger Jesus på «Lov om vitneutsagn» som er gjengitt i 5 Mos 19,15-21, men Jesus legger inn et første ledd om å gå til den som har forbrutt seg og snakke med vedkommende på tomannshånd. Oppgjør mellom to innfor Guds ansikt er ofte det som tjener saken best, særlig når synden er begått mot den andre part. Paulus utdyper dette i 2, Tess 3,6-15.

Jesus avslutter denne veiledningen med å gi menigheten et sterkt mandat. Det som på denne måten løses opp innen menigheten, skal være løst i himmelen, og det som bli bundet, skal også være bundet der.

Utfordring

Vår tekst begynner med en svært direkte utfordring: Hva mener dere? Jesus vil at vi, som hans kirke, ikke skal se mellom fingrene med at noen glir ut eller lever i strid med hans gode vilje.

Vi skal ikke stilltiende se at noen i flokken lever i strid med Guds gode vilje, tilsynelatende til beste for den som er på farlige veier. Denne utfordringen har vi nok i altfor liten grad våget å ta. Paulus hadde nok hatt like god grunn til å komme med følgende hjertesukk over vår situasjon, som det han uttrykker til galaterne:

Det undrer meg at dere så raskt vender dere bort fra ham som har kalt dere ved Kristi nåde, og til et annet evangelium, men det finnes ikke noe annet, det er bare noen som forvirrer dere og vil forvrengte Kristi evangelium. (Gal 1,6-9)

Per Larsen

Tidl. misjonssekretær i Israelsmisjonen

per-larsen@lyse.net